

Ekō

België - Belgique
P.B.
2600 - Berchem
Uitbreidingsstraat
BC 4909

回 向

jaargang 32 nr 2 - zomer 2009
(of Ekō nr 121)

32

driemaandelijks tijdschrift
afgiftekantoor 2600 Berchem Uitbreidingsstraat
erkenningsnummer P303143

Inhoud

Een woord vooraf...	1
Impressies bij onze Open Deur 01-10 mei 2009	2
Gelukwensen bij de 30ste Verjaardag van Jikōji	6
Reacties ter gelegenheid van onze 30ste verjaardag	7
EuroShinshu SpringMeeting – Rapport & Reacties	8
Ikkyū Doka (6)	15
Martine Strubbe: Contacten tussen het Boeddhisme en de Westerse Wereld - Een Beknopt Overzicht (3)	19
Luc Van de Wal: Voordracht voor de Ahmaddiya Vereniging Antwerpen	22
Bibliotheek & publicaties	25
Nieuws uit de Sangha	27
Rooster der bijeenkomsten	

Dit is een uitgave van het Centrum voor Shin-Boeddhisme. De redactie noch het Centrum voor Shin-Boeddhisme zijn gebonden door de bijdragen van derden, die overigens niet noodzakelijk de zienswijze van de redactie weergeven. Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdrage.

Ekō wordt gratis verspreid. Op eenvoudig verzoek nemen we u graag op als abonnee op de papieren en/of elektronische versie of schrappen wij U van de lijst.

Het Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw en de Shin-Tempel Jikōji erkennen de spirituele en morele autoriteit van de Jōdo-Shinshū Hongwanji-ha (Kyōto) in de persoon van Hoofdabt Go-Monshu Koshin Ohtani, maar zijn voorts organisatorisch en financieel autonoom. Hun werking is afhankelijk van uw medewerking, uw waardering en uw steun.

*Onze bankrekening is 523-0802265-53,
bij Triodos Bank nv, Hoogstraat 139/3, B-1000 Brussel,
op naam van het Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw,
Pretoriastraat 68, B-2600 Berchem-Antwerpen (België).
Voor overschrijvingen uit het buitenland kunt u gebruik maken van het
IBAN nummer BE53 5230 8022 6553 en de BIC-code TRIOBE91.*

Een woord vooraf...

Uiteraard vormde onze **Open Deur** ter gelegenheid van onze 30ste verjaardag (van 1 tot en met 10 mei) de belangrijkste gebeurtenis van de voorbije maanden! Ekō's 2de nummer van de 32ste jaargang (of noem het Ekō nr 121) bevat daarom ook diverse artikels over de activiteiten van deze tiendaagse. We starten met een aantal impressies bij onze Open Deur, gevolgd van gelukwensen en reacties van vrienden en sympathisanten. Ook een uitgebreid *Rapport* van en enkele reacties op de *Lentestudiebijeenkomst*, die de start van deze tiendaagse vormde, nemen we op in dit nummer.

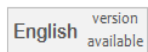
Als vervolg op voorgaande nummers vindt u ook nog een aflevering van *Contacten tussen het Boeddhisme en de Westerse Wereld* en het laatste deeltje van *Ikkyū Doka*. De *Voordracht voor de Ahmaddiya Vereniging Antwerpen* tenslotte illustreert hoe onze sangha zich ook bij andere groepen voor vrede engageert.

Na lange afwezigheid vindt u weer de rubriek *Bibliotheek & publicaties*. Immers, de inhaalslag voor onze – inhoudelijk te lang verwaarloosde – bibliotheek krijgt concreet vorm.

We nemen ook her en der een paar gedichtjes op, o.a. een van de teksten die Rogel Dias' werkjes verfraaiden.

Dit symbooltje vindt u ook in ook dit nummer verscheidene keren. Het geeft immers aan welke artikeltjes helemaal aansluiten bij het jaarthema van ons 32ste werkjaar: **Boeddha, mijn Buur**.

Tenslotte vindt u nog een nieuw symbooltje dat aangeeft dat er van dit artikel ook een Engelse versie aanwezig is op onze website. *For the non Dutch speaking readers: this symbol indicates that an English version of this article can be found on our website.*

Fons Martens

Impressies bij onze Open Deur 01-10 mei 2009

We startten met een **Europees seminarie** (EuroShinshu SpringSeminar) van vrijdagmiddag 1 mei tot en met zondagmiddag 3 mei. Van onze sangha namen Luc, Charles, Marcus, Kris, Kaori en Fons deel; daarnaast hadden we nog 11 buitenlandse deelnemers: uit Duitsland, Oostenrijk, Roemenië en Moldavië. Naast deze deelnemers aan het seminarie, konden we ook rekenen op verscheidene extra handen die o.a. de catering, de voorbereiding en het opruimen verzorgden. Graag een extra bedankje aan o.a. Marc, Annemie, en vooral Greta. Vrijdag 1 mei zijn er wel **19 sangha-leden** onze Open Deur komen versterken: dit feit alleen geeft aan hoe goed ons netwerkje functioneert... merci, vrienden!

Vrijdagavond 1 mei ging de **vernissage** door van onze tentoonstelling met drie kunstenaars (François Van Ouytsel, Rogel Dias en Marcus Cumberlege) en onze eigen Schatten op Zolder. Vermoedelijk waren we die avond met meer dan 60 à 70 belangstellenden in het centrum! Zondagmiddag 3 mei vierden we de 30ste verjaardag van jikōji met een *speciale dienst* in onze tempel.

Goed dat we expliciet maandag 4 mei als **poetsdag** opnamen in onze planning: dat gaf ons de gelegenheid even te bekomen van die drie dagen intense activiteiten – ook al was er nauwelijks nog wat op te ruimen... Dinsdag 4 mei kregen we in de loop van de namiddag een groepje van 9 leerlingen op bezoek o.l.v. Annemiet Geldof.

De volgende 3 dagen waren het ideale moment om bijvoorbeeld familie en vrienden te ontvangen in een rustigere sfeer tussen 10 uur en 18 uur. Ook daar werd gretig gebruik van gemaakt: Charles trok wel 75 streepjes... Donderdag konden we zowaar onze **Shitoku** voor een bezoek strikken: via foto's op de laptop kon hij van alle werken genieten zonder ook maar een enkele trap te moeten doen... Hij straalde! *Ik zie duidelijk dat mijn kindje nog leeft, en heel goed zelfs*, was een van zijn enthousiaste uitspraken. [Tussen haakjes: op het moment dat hij bij ons was, waren er nog 3 van zijn leeftijdsgenoten aanwezig – een wel heel speciaal moment!]

Zaterdag 9 mei stond de **Verjaardag van Boeddha** op het programma: van 11 tot 16 uur op het De Coninckplein, en 's avonds

een voordracht met panelgesprek in de zaal Permeke. Ook op deze activiteiten was onze sangha actief aanwezig: merci, allemaal! We hebben de hele dag door interessante gesprekken gehad...

Tenslotte vormde **zondag 10 mei** wel een echte **hoogdag** voor onze tempel. We hebben er geen idee van hoeveel bezoekers we die dag hebben gehad. We beseffen wel dat eigenlijk ieder onderdeel (merci, Marc, Jose, Louis, Jonas en Aki voor jullie geslaagde demo/optreden!) ruime belangstelling heeft genoten. Volgens een sanghalid telde de tweede dienst bijvoorbeeld 27 deelnemers... Maar ja: het is niet de kwantiteit die telt, nieuwe!

De **voorbereiding** heeft de voorbije weken al heel wat zweet doen vloeien: alle lokalen werden tot in de kleinste hoekjes gepoetst; de tuin en de kelder werden piekfijn in orde gebracht; we beschikten over heel wat documentatiemateriaal om aan de bezoekers mee te geven; de planning & taakverdeling waren in onderling overleg tot in erg kleine details uitgewerkt; overal vond je accentjes in dezelfde kleurtint (dit keer kozen we voor *groen*: bloemetjes, kaarsjes, servetten,...); doorlopend waren lekkere verse hapjes en drankjes voorzien. En vooral: de sangha stelde zich *met de glimlach* beschikbaar voor die vele bezoekers. Van ganser harte bedankt!

Een intense tiendaagse met heel boeiende contacten, enthousiaste sangha-leden, geïnteresseerde bezoekers met doordachte vragen... kortom: voor herhaling vatbaar. Afspraak voor de **volgende Open Deur in 2011?**

Indien we via deze tiendaagse Open Deur-activiteiten onze **derde doelstelling** (*de leer van de Boeddha beschikbaar stellen*) weer wat concreter hebben kunnen invullen, zijn dergelijke geslaagde activiteiten dus zeker de moeite waard geweest!

Vermits onze **Schatten op Zolder** over zoveel bijval konden genieten, hebben we ook besloten ze blijvend in het zolderlokaaltje (of noem het *kalligrafielokaaltje*) tentoon te stellen.

Ter gelegenheid van zijn **30ste verjaardag** was het jikōji tempelgebouw omgevormd tot een echte tentoonstellingsruimte, plaats biedend aan drie *kunstenars* en onze eigen *Schatten op Zolder*. We illustreren graag aan de hand van een paar woorden uit de toespraak tijdens de **vernissage**.

François Van Ouytsel (behorend tot het sociaal geëngageerd fotografencollectief Brandpunt23) toonde ons - via verscheidene kaders in de ene en een pc-presentatie in de andere kamer - schitterende foto's, alle opgenomen in de stad Antwerpen.

Yesterday, on my own, impressed (no, moved!) by pictures, full of emotions,
- captured at the right moment;
- captured with the right light;
- containing the right details;

Attempting to freeze what constantly flows.
François, is it like trying to keep winter snow flakes in your freezer to enjoy at a hot summer night?

Rogel Dias stelde prachtige schilderijen en heel wat 3D objecten tentoon, geïnspireerd door zijn jaarlange levenservaring als Zen beoefenaar.

Fully concentrated and in profound respect for time and materials,
closer to perfection in naturalness & spontaneity,
a trained eye for discovering colour, composition and balance in nature;

Rogel, is it like trying to - finally - peel off bit by bit what is preventing to show true reality in the artist and in the audience?

Marcus Cumberlege las voor uit zijn nieuwe dichtbundel *In a Nutshell*, een verzameling momenten uit zijn 30-jarig nembutsuleven.

Searching for words to describe the moment,
The emotion that touches you so deeply,
Trying to express the deepest sources of your feelings, your sorrow, happiness or hope;

Attempting to compress 20 collections worth 40 years of poetry writing in a nutshell...

Marcus, is it like trying to tell a life's story in two minutes?

Het derde gedeelte van de tentoonstelling vond plaats op de bovenste verdieping en in onze bibliotheek: **Schatten op Zolder** toonde een paar tientallen schatten die onze tempelstichter, Rev. Shitoku A. Peel, verzamelde in de loop van de 30 jaren dat jikōji nu bestaat. We verwijzen naar de vorige vijf nummers van ons kwartaalblad Ekō, met telkens een aparte bijlage die een aantal van deze schatten bevat.

Determined to put Buddhism on the
map in Belgium,
Convinced that the words of the Buddha
can be truly found in everyday life;
being surrounded by likeminded
neighbors;
trying to keep the Buddhist wheel
turning.

Shitoku, our temple founder,
Who asked us to greet everyone here
tonight
Is it therefore that you left us so many
treasures?

Treasures we like to show you to enjoy!

If there is anything we can learn from such a nice people,
Isn't it the **art of living**?

We volgen met volle aandacht Aki's kalligrafie-demo (foto: Jules Frederix)

Gelukwensen bij de 30ste Verjaardag van Jikōji Vanwege IABC (*International Association of Buddhist Culture*)

English version
available

Beste Dharma Vrienden in Jikōji

Vanwege de International Association of Buddhist Culture (IABC) wensen we onze welgemeende gelukwensen over te maken ter gelegenheid van de Dertigste Verjaardag van de Jikōji tempel in Berchem-Antwerpen.

Jikōji is als allereerste Shin-Boeddhistische tempel in Europa opgericht door Rev. Dr. Shitoku Adrian Peel in 1979. We herinneren ons nog duidelijk dat hij drie jaar eerder kikyoshiki (bevestigings-ceremonie) ontving uit handen van de vroegere Zenmon-sama, Zijne Eminentie Kosho Ohtani, tijdens de openingsceremonie van de British Shin Buddhist Association in Londen, en dat hij vijf maand later tokudo-ordinering ontving in onze moedertempel Hongwanji, in Kyoto. Tijdens het daaropvolgend jaar werd, onder leiding van de vroegere Zenmon-sama, de IABC gesticht om de Shin-Boeddhistische leer in Europa te verspreiden. Dit impliceert dat de oprichting van Jikōji een noodzakelijke voorwaarde was voor de stichting van de IABC. Als bewijs hiervan geldt dat het precies in de Jikōji tempel was dat we onze eerste European Shin Buddhist Conference (ESC01) in 1980 konden organiseren, en waar de IABC de eerste gelegenheid kreeg om haar missie in concrete daden om te zetten, door sponsoring van de conferentie op diverse manieren. Vanaf dat moment was de Jikōji tempel – samen met de bijhorende Belgische vereniging Centrum voor Shin-Boeddhisme – een van de belangrijkste Dharma-centra in Europa waar de IABC zijn doelstellingen kon realiseren, en dit met een gestaag groeiend aantal activiteiten onder het standvastig leiderschap van Rev. Dr. Peel en zijn uitstekende opvolgers.

Jikōji is, zoals de overige Europese Shin-sangha's, uniek in die zin dat het is opgericht door Europese Shin-Boeddhistische volgelingen zelf, en niet zoals het merendeel van de Shin-Boeddhistische tempels in Amerika die door Japanse immigranten zijn gesticht. Zonder weerga is eveneens het feit dat Antwerpen een echte multiculturele stad is met haar eigen rijke en langdurige culturele geschiedenis, waar het Shin-Boeddhisme geconfronteerd wordt met geheel nieuwe uitdagingen. Vermits onze maatschappij nog sneller globaliseert, zullen de ervaringen van Jikōji's activiteiten zonder twijfel waardevol blijken voor de Shin-Boeddhisten over de hele wereld.

We willen graag deze gelegenheid te baat nemen om onze welgemeende waardering uit te drukken voor uw ernstige inspanningen om de Shin-Boeddhistische leer in Europa te verspreiden, alsmede voor uw hartelijk deelgenootschap met de IABC. In Gassho,

Esho Sasaki (Rev.), Chairperson (Chief Director) & Directors,
International Association of Buddhist Culture – 29 april 2009

Ter gelegenheid van onze 30ste verjaardag - Enkele reacties van vrienden die er helaas niet konden bij zijn:

Best wishes for the inauguration of your temple. I like to join such a nice moment... But what to do? It's too far to join hands along with you and enjoy that nice ceremony. But I wish you and your temple and all the members a nice future. - Chewang Palden Bhutia

Proficiat en veel succes toegewenst! – Hubert Eerdekens

The memory of attending the opening ceremony of the Jikoji has come back like yesterday. I am sorry I will not be able to attend the celebration, but I will be there spiritually. – Rev. Hisao and Eiko Inagaki

I wish you all the best and success and a perfect spring meeting. – Rev. Thomas Moser

Congratulations! You have had your own history of your Jikoji temple for three decades. Jikoji reminds me your herb tea served in 2004 at your temple. I will witness you from Japan with our neighbor, Amida buddha. - Nobuyuki Kashiwahara

I wish this opportunity will be a wonderful condition for many people to encounter with Dharma. Gassho, BDK Japan- Naoyuki Ogi

Wij wensen u nog het allerbeste toe. - familie Vandenbussche-Ponnamperuma

Ik wens iedereen in de tempel alvast een zeer geslaagde Open Deur week – Andy Luyten

EuroShinshu SpringMeeting - Rapport
Shinran Shōnin - Shōzōmatsu Wasan
01-03 mei 2009 – jikōji, Antwerpen, België

English version
available

Tijdens deze Lentebijeenkomst kregen we de gelegenheid actief te luisteren naar negen presentaties, energieke discussies bij te wonen en enkele nieuwe gezangen aan te leren. Sta ons toe enkele passages van iedere voordracht te nemen die ons – volgens onze bescheiden mening – het meest hebben getroffen, en die ons wellicht het beste zullen bijblijven. We zijn ervan overtuigd dat de selectie van deze passages persoonlijk is gekleurd, maar ook dat u ze zult accepteren als nogmaals een gelegenheid om de Boeddha Dharma te verspreiden.

Vrijdag 1 mei 2009

Om 13:00 verwelkomden we de deelnemers en om 14:00 hielden we een openingsdienst Sambutsuge. Na de introductie werd de eerste voordracht gehouden door Rev. Aoyama: *The Shōzōmatsu Wasan*, waarbij de nadruk lag op de twee aspecten van ōsō ekō en gensō ekō via de strofes 51 en 52:

“‘Heengaan’ en ‘terugkeren’ vormen de twee richtingen in het leven. Er is constant verkeer tussen deze verworpen wereld en het Reine Land. We moeten letten op het dynamisme van de “twee aspecten van verdienstenoverdracht”. Deze onbeperkte activiteit vormt inderdaad de essentie van de Jōdo Shinshū.”

Marcus Cumberlege koos strofes 34..38. Via een soort dagboek gidste hij ons op een zeer persoonlijke en humorvolle manier – zoals altijd – doorheen de dagen die aan deze bijeenkomst voorafgingen. Een bekende Zen koan (*Heeft een hond de Boeddha natuur?*) beantwoordde hij door de Nembutsu te *blaffen*...

“Jegens de onpeilbare GelofteKracht die de tijd omvat en al zijn processen, koester ik een houding van dankbaarheid en totale overgave. Doordrongen van een diep gevoel van verlossing, en met de Naam op mijn lippen, ontsnap ik aan het verdrukkende overwicht van het individuele ego.

Het toegeven aan mezelf en mijn verwarde geest zijn uiteindelijk slechts twee redenen meer om door Amida omvat en nooit meer losgelaten te worden.”

Tijdens de derde presentatie gaf Rev. Daijo Fons Martens eerst een kort overzicht van Shinran Shonins leven, en benadrukte hierbij enkele belangrijke feiten die wellicht het schrijven van de Shōzōmatsu wasan hebben beïnvloed. Door middel van kleurgecodeerde passages in de wasan 60..82 *Hymnen over de twijfel aan (Amida's) Voortijdelijke Geloofte*, ontdekten we hoe dikwijls Shinran Shonin dezelfde drie elementen herhaalt: twijfel, zelfkracht en grensland. De allerlaatste wasan (nummer 116) deed ons beseffen hoezeer Shinran Shonin ware zelfkritiek toont en hoe verschillende vertalingen ons telkens nieuwe informatie kunnen opleveren:

“Ik ken het onderscheid niet tussen ‘juist’ en ‘verkeerd’,
noch het onderscheid tussen ‘vals’ en ‘waar’.
Ofschoon ik in mezelve geen greintje ‘welwillendheid’ of ‘mededogen’
kan bespeuren,
toch omwille van faam en profijt, verlang ik ernaar door anderen als
‘leraar’ aanzien te worden!”
[vertaling: Shitoku A. Peel]

Nadat we gesmuld hadden van lekkere sandwiches – als aan een heus *standing dinner* – heetten we de extra bezoekers welkom, hielden we een Juseige dienst in de tempel en lieten we ons onderdompelen in de vernissage (de *speeches* bij de opening van de tentoonstelling). De rest van de avond genoten we van de prachtige kunstwerkjes die over het hele tempelgebouw verspreid te zien waren, en van de gesprekken met de kunstenaars en de overige bezoekers: burens, familie en vrienden.

Zaterdag 2 mei 2009

Deze dag, helemaal gevuld met seminarie (wel vijf boeiende presentaties), ving aan met een ochtenddienst (Junirai) om 09:00. Jan Marc Nottelmann -Feil presenteerde een erg goed uitgewerkt referaat omtrent *The Buddhist Concept of Time and Salvation in*

General. Hij gebruikte Saichō's redeneringen om de centrale thesis te onderlijnen die ongetwijfeld (de jonge) Shinran beïnvloed heeft:

“In de laatste Dharma-periode, zal enkel de mondelinge leer overblijven; er is geen praktijk of realisatie. Indien er voorschriften waren, dan zou er de verbreking van voorschriften zijn. Maar er zijn al helemaal geen voorschriften; door de schending van welk voorschrift kan men dan spreken van verbreking van voorschriften? En vermits er zelfs geen verbreking van voorschriften is, hoeveel minder dan nog is er het nakomen van voorschriften?” (CWS I, p. 247)

Shinran leerde van Saichō niet alleen de theorie van de drie Dharma perioden, maar ook de manier om ze te verifiëren. Door de ontmoeting met Hōnen ontdekte Shinran het unieke van de Nembutsu – dit zette de hele boeddhistische wereld als het ware op zijn kop. Deze idee culmineerde nadien in Shinrans drievoudige structuur of *model voor religieuze ontwikkeling* – gebaseerd op de parallellen tussen de drie poorten, de drie geloften (19de, 20ste en 18de Gelofte), schatten, sūtra's, drie soorten wezens en drie soorten geboorten. Aan het einde

is het Shōzōmatsu proces voor Shinran werkelijk ambiguë, omdat het vergaan en vooruitgang bevat: het vergaan van de Leer van Boeddha Shākyamuni vormt tegelijkertijd het opkomen van Amida's Voortijdelijke Gelofte.

Rev. Kurt Gakuro Krammer was eveneens geraakt door de laatste strofen van Shōzōmatsu wasan (115..116). Hij deed ons beseffen dat we – indien we het onderscheid tussen “goed” en “kwaad” kennen – een leven in vrede en harmonie kunnen leiden. Tenminste, indien we ons laten leiden door een “oprecht gemoed” alleen, en ons niet laten vangen in een duale wereld:

Indien (...) we beweren een onfeilbaar onderscheid te kunnen maken tussen “goed” en “kwaad”, dan creëren we een eigenzinnig “Zelf” dat een aanslag zal plegen tot extreem overheersen – Zelf-Kracht.

Na de ochtendsessies genoten we van een lekkere *lunch* in een nabijgeleden restaurant; deze korte wandeling gaf ons weer energie

om de drie voordrachten van de namiddag te smaken. Rev. Isshin Hannelore Freundt haalde verscheidene strofen van de Shōzōmatsu wasan aan en gebruikte zelfs haar eigen dharma naam als een mooie illustratie van shinjin:

Shinjin is de geest die oprecht is (*isshin*); de oprechte geest is gefocust als een diamant (*kongōshin*). De geest die als een diamant is, is de geest die doelbewust verlangt naar verlichting (*bodaishin*); deze geest is niets anders dan de Anderkracht (*tariki*).

Frank Kobs' voordracht besprak de strofen 94..98 vanuit een zeer persoonlijk standpunt. Door nadruk te leggen op het onderscheid tussen zijn eerste indrukken bij het lezen van de wasan tegenover de latere conclusies na dieper overwegen, trachtte hij ons te overtuigen het Nembutsu pad te volgen met gans ons hart en onze geest.

We zijn zo gevangen in onze prestaties en we identificeren ons zo met onze rol, dat het onmogelijk is te herkennen wie we werkelijk zijn of wat er zich werkelijk binnenin afspeelt. (...) Wellicht is het eenvoudig om over dergelijke dingen in theorie te praten. Om hiernaar te handelen in het alledaagse leven, dat is heel wat moeilijker. We moeten presteren en ons rolletje spelen, en ik zou werkelijk iedereen willen aanraden zijn rol zo goed mogelijk te spelen. (...) Op spiritueel niveau heeft Shinran ons verteld dat het okee is! We zijn niet goed en we zullen het nooit zijn – spiritueel gezien!

Onder de titel *Jodo Shinshu – the only effective path in this last Dharma age*, vergeleek Rev. Josho Adrian Cirlea de leer van Shinran Shonin met andere boeddhistische en niet-boeddhistische leringen om aan te geven dat we werkelijk zouden moeten blijven vasthechten aan de woorden van onze Stichter. Dus, indien we in deze laatste Dharma periode leven met al zijn onreinheden en moeilijkheden, dan zouden we alleen het pad van de Boedha moeten volgen. Hij deed ons nadenken over onze eigen status in deze wereld, in tegenstelling met de zogenaamde *media figuren*:

Wie zijn deze goede Boeddhisten en hoe kunnen hun mooie babbels mij enige hulp bieden? Kwam de Boedha in deze wereld enkel om deze

knappe mensen te onderrichten die altijd kalm overkomen, en die via meditatie zo een vervuld leven leiden? Indien ja, wat doe ik dan hier? (...) Voor diegenen die enkel om de intellectuele uitdagingen en interessante discussies naar Boeddhisme en Jodo Shinshu komen, zal de radicale houding van Shinran altijd vervelend en politiek onjuist overkomen. (...) Dus, beste vrienden, maak een keuze: ontsnap uit dit brandende huis of blij erbinnen terwijl u uw tijd besteedt aan valse praktijken of futiliteiten. Het is uw beslissing.

Deze laatste voordracht gaf ons de stimulans de officieel goedgekeurde Engelse vertaling te lezen van *Essentials of Jodo Shinshu – My Path*, daterend van april 2008 en opgesteld door een team van Hongwanji International Center. We suggereerden om een vertaling in onze eigen taal te maken, en deze in onze media te publiceren (op papier en op onze websites). Helemaal aan het einde van deze dag oefenden we (met groot enthousiasme!) ondokusan en amidakyo met settaku: klaar voor de avonddienst. Deze dienst bood ons nog een soort verrassing: we konden luisteren naar de Japanse versie van Gobunshō – Shōnin ichiryūshō. De rest van deze mooie lente-avond konden we naar eigen believen invullen.

Zondag 3 mei 2009

Na de ochtenddienst met Junirai, was Ilona Evers zo vriendelijk de voordracht van Rev. Thomas Moser voor te lezen als laatste in de reeks presentaties. Thomas vergeleek de RTS-versie (Ryukoku Translation Series) met de CWS-versie (Collected Works of Shinran) van een aantal strofen uit de Shōzōmatsu Wasan, en voegde verscheidene persoonlijke commentaren toe. Refererende naar de Amidakyo Mandala, vermeldde hij:

De Bodhisattva Mahastamaprapta is bekend ald de behoeder van alle Shin Boeddhisten en hij staat voor 'wijsheid' op een niet-dualistische manier. Samen met Avalokitesvara is hij een van de permanente [begeleiders] van Amida. Zij [staan] ook voor Mahaprajna (Mahastamaprapta) en Mahakaruna (Avalokitesvara): de twee pilaren van de Mahayana constructie.

Als afronding van de lezingen gold een *lichtere* sessie met gezangen: we oefenden Gobunshō – Shōnin ichiryūshō, voorgegaan door de knappe stemp van Rev. Yamada. We verdeelden ook de Engelse vertaling ervan. Op deze manier beschikken we over twee Brieven van Rennyō (V-10, De Traditie van Shinran Shonin, plus V-1, Diegenen die het ontbreekt aan Wijsheid in de Laatste Dharma Periode – knap aansluitend bij het thema van deze Spring Meeting). We reciteerden zelfs Ryōgemon (de Jōdo Shinshū Creed) in het Japans, en vergeleken twee vertalingen in het Engels (van Rev. Hisao Inagaki en van Rev. Shitoku A. Peel) – nogmaals een mooie oefening in hoe we aandacht moeten schenken aan het juiste woordgebruik in verschillende talen ... De laatste topic die we aanhaalden was een overzicht van de tiendaagse Open Deur van jikōji, als aanduiding van het engagement van zijn sangha in het verspreiden van de Dharma via zijn *slogan* voor 2009: **Boeddha, mijn Buur**.

De **herdenking van 30 jaar jikōji** werd gevierd op zondag via een speciale dienst met Sambujo, Shōshinge Gyōfu met wasan, Gobunshō en Ryōgemon. We luisterden ook naar de boodschap van Rev. Esho Sasaki.

Na de dienst verzamelden we in de tuin voor de *obligate* groepsfoto's; nog een laatste kopje thee of koffie en met hernieuwde energie ging ieder verder op zijn/haar pad!

Dankzij de energie van verscheidene leden van de jikōji sangha die ons – met de glimlach! – tijdens de hele meeting hielpen, en dankzij het enthousiasme van alle deelnemers, is deze Spring Meeting uitgegroeid tot een heel mooie gelegenheid die ons nog meer redenen geeft om onze tijd en energie te stoppen in dat waarmee onze stichters voorheen zijn gestart: de Jōdo Shinshū leer beschikbaar stellen.

summer twilight:
licking the line between
chocolate and vanilla

--Tracy Koretsky
<http://tinywords.com/haiku/2007/06/12>

Enkele reacties van deelnemers aan de SpringMeeting

... so harmonisch verlaufen ist. Die Teilnehmer(innen) hatten nicht immer dieselbe Meinung, aber zum Schluss wussten wir, wie der Weg weiter gehen wird. Auch die Organisation war hervorragend. Du hast viele gute Geister um dich, die sich sehr eingesetzt haben. - Hannelore

You all have put so much heart into it that it really touched our hearts. This meeting will surely remain in our minds for a long time and I hope to visit Jikoji again in the future for it is a very special welcoming Temple. It is a good feeling to know that there are such good friends like you and Jikoji Sangha. - Frank

... es war harmonisch und in vieler Hinsicht anregend; ein echter Gewinn für uns alle. Mit Grüßen an die belgische Sangha, - Jan Marc

Bodhisattva's gelofte

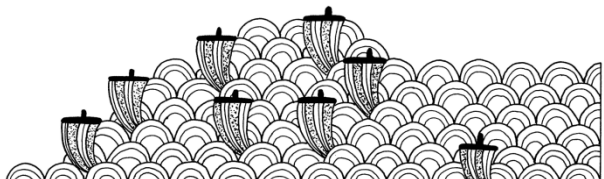
een heel hart
zoekt niet
naar bevrijding

alleen een gebroken hart
zoekt naarstig
naar vrede en rust

een versplinterd hart
zoekt ijverig
naar heelheid

en een geheeld hart?
een geheeld hart
zoekt bevrijding
voor alle anderen

Rogel Dias
01-10/05/2009

Ikkyū Doka (6)

Dit werk van de voormalige uitgeverij 'De Simpele Weg' is spijtig genoeg niet meer te verkrijgen. Om de lezers van Ekō toch in contact te brengen met deze inspirerende verzenbundel die door Shitoku werd vertaald en van commentaar voorzien, bieden wij het werk sinds vorige lente (Ekō 116) in afleveringen aan. Dit is de zesde en laatste aflevering.

51.

Als we beweren “Er is”,
dan denken de mensen “Er is”.
Maar ofschoon ze antwoorden
is er toch niet
deze echo van de bergen.

52.

Als we beweren “Er is niet”,
dan denken de mensen “Er is niet”.
Maar ofschoon ze antwoorden
dan is er toch
deze echo van de bergen.

53.

Freler dan op het watervlak
geschreven cijfers
en vergankelijker
is ons geroep op Boeddha's vertrouwen
met het oog op een zalig hiernamaals.

60.

Boeddha worden,
dat kan het gemoed niet,
evenmin als het lichaam.
Enkel dat wat geen Boeddha kan worden
kan Boeddha worden (1).

62.

Zoals de dauw verdampt
en zoals elk spookbeeld verdwijnt
zoals een bliksemstraal,
als een schaduw als jezelf
denk dat ook zó je lichaam vergaat.

64.

Net zoals de ochtendauw
op het lotusblad
erdoor niet gekleurd wordt,
net zoals dit is
is Boeddha's ware lichaam.

69.

Er zijn geen twee dingen
met een eigen eigenheid.
Zo zijn ze ook niet één.
En de wind op het inkschilderij
is heerlijk fris.

71.

De maan is mijn huis,
mijn gemoed is er de baas.
Als we dit verstaan
is het toch maar een wereld van vergankelijkheid
waarin we leven.

72.

Diep daarover nagedacht:
tussen de andere mensen en mijzelf
is er in feite geen onderscheid.

Vorbij dit gemoed nù
is er immers toch geen gemoed.

76.

Elke lente
bloeien de kerselaren opnieuw.
En telkens zien we
hoe triestig en jammerlijk
dit vlietende leven wel is.

78.

De ochtenddauw
vervliegt
en is er dan niet meer.
En wie in deze wereld
zou er dan blijven?

79.

Hoe vergankelijk is ons
smeken naar een leven van morgen
hoe vergankelijk het ook moge zijn.
Dat is zo een van de hebbelijkheden
van ons gisteren vergane gemoed

80.

Trek het je niet aan!
De ware weg is immers één:
het is de zoals-het-is-heid.
Zo is er geen tweede,
zo is er geen derde.

(1) Verg. Saiichi Myokonin: Niet ik word Boeddha / de Boeddha wordt mij.

Ook al bestaat onze zusteruitgeverij De Simpele Weg niet meer, toch willen we onze lezers verder voorzien van het werk dat onze stichter en medewerkers in de loop der jaren hebben uitgegeven.

'Het Volstreckte Vertrouwen', een verzameling dharmataalks van Daniëlle Girardin, was een eerste (her)uitgave. Ikkyū Doka is hiermee de tweede en zeker niet de laatste...

Aan Amida Boeddha

U volkomen meester
die alle en alles omstraalt
als glanzende maneschijn
die op hetzelfde moment
in duizenden golven speelt !

Uw grote barmhartigheid
behelst alle schepselen.

Veilig en stil vaart
uw grote schip vol goedertierenheid
over de zee van droefenis.

U bent de grote arts-koning
voor een zieke en onreine wereld
met uw barmhartige invitatie
tot het paradijs in het westen.

Uit: *Verlicht mijn nacht*, samengesteld door Annemiek Schrijver

Hans Kamphof – 07/05/2009

Contacten tussen het Boeddhisme en de Westerse Wereld - Een Beknopt Overzicht (3)

Martine Strubbe

Vormgeving van de Studie van het Boeddhisme in de 19de eeuw

Men kan pas van een 'studie van het boeddhisme' beginnen spreken op het moment dat men zich begon vragen te stellen zoals:

Wie is de Boeddha? Wat betekent zijn naam? Wanneer leefde hij? Wat onderwees hij? Waarin verschilde zijn leer met die van de Brahmanen? Was Boeddha een God? Een filosoof? Een moraalleraar? Waarom verlieten zijn volgelingen India? Hoe verspreidde het boeddhisme zich door Azië? In welke periodes? Welke veranderingen onderging het? Welke teksten zijn canoniek, welke zijn commentaren, welke zijn de oorspronkelijke talen, erkenning van het probleem van de vertalingen. Welke zijn de verschillende scholen van het Boeddhisme, en waarin verschillen zij?

Al deze vragen zullen leiden tot een definitie van 'het boeddhisme'.

De eerste vermelding van de term 'boeddhisme' vindt men terug in 1801 terug in de Oxford English Dictionary, waar de term '*Boudhism*' wordt gebruikt. In 1816 werd dit veranderd in *Buddhism*. Maar de verwarring rond de schrijfwijze blijft: in 1829 schrijft Edward Upham in de titel van zijn werk '*The History and Doctrine of Budhism*' boeddhisme nog met één d!

Hier dient opgemerkt dat de term 'boeddhisme' een westerse constructie is. In het Oosten bestaat deze term niet, men spreekt er over 'Buddha sasana' (Sri Lanka), 'Buddha Dharma', 'Fo Fa' of 'Fo Jiao' (China), 'Butsudo' of 'Bukkyo' (Japan)

Rond 1820 begint de studie van het 'boeddhisme' vorm te krijgen. Er werden een aantal basisonderzoeksprojecten gestart, en er werd afstand genomen van de 'verhalen' om een meer wetenschappelijke koers te varen.

Tezelfdertijd doemde echter stilaan de schaduw van het nihilisme op: het boeddhisme zou een 'cultus van het niets' zijn.

Met het ontstaan van het woord en het vakgebied 'boeddhisme' begon men zich ook te realiseren dat 'deze God' wel degelijk een mens was. De Boeddha was een 'vergoddelijkte mens', maar zijn goddelijke essentie was hij wel verloren. Meer nog, hij was een filosoof: dit beeld van het boeddhisme als een filosofie en niet alleen maar een religie zou de ganse 19de eeuw beheersen.

Taalstudie

De definiëring van het boeddhisme liep parallel met de studie van de Oosterse talen. Het was duidelijk geworden dat kennis van de teksten in de oorspronkelijke talen noodzakelijk was voor een juiste kennis van het boeddhisme.

Voor de studie van het brahmanisme was de kennis van het Sanskriet, dat al gekend was van in 1780, voldoende. Voor de studie van het boeddhisme echter zouden andere talen belangrijk worden: veel oorspronkelijk in het Sanskriet neergeschreven teksten waren verloren gegaan, en alleen nog in andere talen beschikbaar zoals het Chinees, het Tibetaans, het Japans, het Pali.

Al in 1790 ontstonden er aan de Europese Universiteiten aparte disciplines in Indische Studies en Sanskriet Filologie. Gaandeweg werd er een methodologie ontwikkeld in de studie van het boeddhisme.

De eerste *boeddhistische* Sanskriet teksten werden pas in 1820 gevonden in Nepal door Brian Houghton Hodgson. In diezelfde periode werd het Pali ontcijferd door **Eugène Burnouf** (1801-1852). Hij was nauwelijks 25 jaar oud toen hij zijn 'Essai sur le Pali' (1826) schreef. In 1844 volgde dan zijn *Histoire du Bouddhisme Indien* waarin hij ook verbanden legde tussen diverse boeddhistische tradities.

Men beschouwt Burnouf als 'de vader van de westerse boeddhistische studie.' Eén van zijn meest illustere leerlingen was **Max Müller**, die in Duitsland belangrijk werk verrichtte.

K.E. Neumann vertaalde op het einde van de 19de eeuw talrijke werken uit het Pali.

In Parijs werkte **Sylvain Lévi** (1863-1935) aan belangrijke vertalingen van mahayana Sanskriet werken.

Chinees boeddhistische teksten werden in dezelfde periode bestudeerd door **Jean-Pierre Abel-Rémusat**.

Het Tibetaans werd bestudeerd door de Hongaar **Alexander Csoma de Körös**, die de Tibetaanse Tanjur en Kanjur vertaalde naar westerse talen. Ook de Ier Evans-Wenz vertaalde Tibetaanse teksten.

In Rusland was een zeer belangrijke kern 'boeddhologen' werkzaam: **Vasilieff, Minayeff, Oldenburg** en **Stcherbatsky** (1866-1942) Het eerste werk over de 'Prajñā Paramitā' werd door de rus **Isaac Jacob Schmidt** uit het Mongools vertaald. Mongoolse teksten waren veelal vertalingen uit de 14de eeuw van Tibetaanse teksten.

Mme Blavatsky, oprichtster samen met **Col. Olcott** van de Theosophical Society in 1875, toonde grote interesse voor het boeddhisme en Tibet, en heeft ontegensprekelijk bijgedragen aan een zekere – al dan niet correcte - beeldvorming van het boeddhisme in het Westen.

Ook **Alexandra David-Néel** beschreef haar reizen door Tibet.

In Nederland vertaalde **H. Kern** (1833-1913) verschillende Boeddhistische Sanskriet werken, en schreef een 'Handboek van het Indische Boeddhisme' (1896).

In Groot-Brittannië werd baanbrekend werk verricht op het vlak van de vertaling van Pali teksten. De Brit **T.W. Rhys-Davids** (1843-1922) bestudeerde het boeddhisme in Sri Lanka, en stichtte na zijn terugkeer in Engeland de Pali Text Society (1881). Deze vereniging nam het op zich de ganse Pali Canon te vertalen naar het Engels. Het werk van deze vereniging kan moeilijk onderschat worden: hierdoor werd de verspreiding van het 'oude boeddhisme' in Europa sterk bevorderd. De Amerikaan **Colonel H.S. Olcott** kreeg in 1873 een vertaling in handen van het verslag van het 'Grote Debat van Panadura.' Hierin stonden de dialogen afgedrukt die zich hadden afgespeeld tussen boeddhisten en christenen in Sri Lanka rond 1865. Toen Olcott in 1880 naar Sri Lanka kwam om er het boeddhisme te laten heropleven, sloot **Anagarika Dharmapala**, een Sri Lankese monnik zich bij hem aan, en gaf een impuls aan een grote beweging die religieus en nationalistisch was.

Voordracht voor de Ahmaddiya Vereniging Antwerpen (In het kader van de vrede - 11/11/2008)

Luc Van de Wal

Goede avond.

Het is hartverwarmend dat mensen samenkomen rond een zo belangrijk thema als vrede en het doet deugd te merken dat dit onderwerp ons verbindt. Ik ben dan ook dankbaar dat u even wilt luisteren naar enkele inzichten die geïnspireerd zijn op raadgevingen van de Boeddha.

Geenszins spreek ik in naam van de boeddhistische gemeenschap, ik probeer zonder volledigheid op te eisen slechts enkele aspecten rond vrede te duiden vanuit een boeddhistisch perspectief in de hoop dat u er wat aan heeft.

Eén van de pijlers van vrede is verdraagzaamheid. Laten we nagaan hoe we kunnen komen tot een houding van verdraagzaamheid.

Elk levend wezen kent het verlangen naar geluk, in feite is het streven naar geluk het doel van het leven. Een belangrijk inzicht in de leer van de Boeddha is wat we noemen het *bestaan in onderlinge afhankelijkheid*.

Wat wil dit zeggen? Het is een illusie er van uit te gaan dat elk levend wezen slechts op zichzelf bestaat en *uniek* zou zijn. Uniek, in de zin van verschillend van andere levende wezens.

In essentie verschillen mensen niet van elkaar. Zoals eerder gezegd willen we allemaal gelukkig zijn en elke mens heeft de mogelijkheid om gelukkig te worden, dit hebben we gemeen met elkaar.

Ras, afkomst, ongeletterd of ontwikkeld, westerling of oosterling, rijk of arm, de onderlinge verschillen zijn als het er op aan komt minimaal. Het is heel belangrijk in te zien dat we allen gelijk zijn en dat alles en iedereen met elkaar verbonden is én afhankelijk van elkaar, zo ook landen en continenten, in onze wereld met haar globale economie meer dan ooit. Vaak verliezen we dit uit het oog.

Indien we vanuit de ruimte naar de aarde zouden kijken, zouden we geen landsgrenzen onderscheiden.

Conflicten, bloedvergieten, oorlogen vloeien voort uit misplaatst nationalisme; grenzen en scheidingslijnen worden door mensen gecreëerd.

We zouden best afstappen van de idee waar we ons dikwijls aan vastklampen, het idee van *wij* en *zij*. Waarom ervan afstappen? Omdat de belangen van onze burens overeenstemmen met die van onszelf. De realiteit is eenvoudig: door onze *vijand* te schaden, schaden we onszelf. In feite is de maatschappij één groot lichaam, de ledematen verschillen wel van elkaar maar als de voet iets overkomt, zal de helpende hand reiken...

Zorgzaam door het leven gaan mondt vanzelf uit in verdraagzaamheid en geweldloosheid.

Vervolgens, als we inzicht verkrijgen in wat de oorzaken zijn van leed in ons leven, in dat van anderen, op groter niveau inzicht in het ontstaan van conflicten en oorlogen, dan komen we ook een stap dichterbij verdraagzaamheid.

Wat merken we rondom ons? Ons leven is niet altijd rooskleurig; er treden ongemakken op, soms draaien de dingen vierkant, het loopt niet altijd zoals we zouden willen, onze berekeningen komen niet steeds uit. Zo ook op grotere schaal. Er zijn onenigheden tussen gemeenschappen, rassen, levensbeschouwingen, er ontstaan spanningen, er is geweld en soms leidt dit tot oorlogen... We kunnen niet ontkennen dat alles niet altijd rooskleurig verloopt, deze ongemakken, dit lijden staan gelukkig zijn in de weg.

Het voornaamste wat me als boeddhist bezighoudt, drijft is: wat kan er gedaan worden aan dit lijden in de wereld, aan de zaken die mank lopen in mijn leven en dat van anderen, in de omgang met mensen, tussen gemeenschappen, tussen volkeren - want we zijn allemaal radertjes in een groter geheel.

Als je dan nagaat wat de oorzaken zijn van dit lijden – we hebben het hier nu niet over ziektes, overlijden of een natuurramp – dan kom je terecht bij 3 hoofdredenen, die we de storende emoties noemen:

- onwetendheid (of in zijn andere vormen: verdwazing, illusoir denken, gebrek aan aandacht, twijfel, angst, ...)
- hebzucht (egoïsme, gulzigheid, jaloezie, eigenberekeningen, ...)
- haat (afkeer, nijd, woede, ...)

Als we deze storende emoties kunnen transformeren in wijsheid en mededogen dan gaat de wereld er gans anders uitzien.

Mededogen betekent immers: erkennen, hérkennen dat elk wezen gelukkig wil zijn.

Waar we onwetendheid en verdwazing veranderen in inzicht.

Als we afstappen van het *grote gelijk* en waar hebzucht omgebogen wordt in aandacht en luisterbereid zijn.

Waar haat getransformeerd wordt in liefde en mededogen. Mag ik een oude tekst citeren die bijna dagelijks soms meerdere keren in me opkomt en die me telkens weer ontroert:

Haat door haat komt nooit tot stilstand.
Alleen door niet-haat komt haat tot stilstand,
dat is een oude wet.

Betekent dit dat er geen onenigheid kan bestaan, meningsverschillen of problemen? Natuurlijk niet – we mogen niet naïef zijn – maar als we handelen vanuit verdraagzaamheid en bereid zijn tot luisteren komen we tot dialoog.

Als we de wereld willen transformeren, dienen we ons er mee in te laten. We moeten zeker in onze omgeving en in de buitenwereld werken aan vrede en ontwapening en ons verzetten tegen onrechtvaardigheid, racisme en volkerenmoord.

Ik denk dat het belangrijk is om te beseffen dat verdraagzaamheid en geweldloosheid niet alleen de afwezigheid van geweld betekent. De ware uitdrukking van geweldloosheid is mededogen, en dat is geen passieve emotionele reactie, maar een rationele prikkel tot handelen.

Als je waarachtig mededogen ervaart, ontwikkel je een gevoel van intimiteit met anderen in combinatie met een besef van verantwoordelijkheid voor hun welzijn.

Ik citeer Ingrid Betancourt die jarenlang gegijzeld werd gehouden in de jungle:

Van de vijand een ander mens maken
is niet mogelijk als we ook zelf niet veranderen.

Kort na haar vrijlating sprak ze:

We moeten minder individualistisch worden, minder onverschillig ook,
we moeten meer vertrouwen hebben in elkaar.

Het is mijn innige wens dat éénieder van u samen met alle levende wezens liefdevol door het leven mag gaan en gelukkig mag zijn.

Dank u wel.

Luc Van de Wal

Bibliotheek & publicaties

De boeken die we op 24/12/2008 via Eko-Haus bestelden bij **BDK** (Bukkyō Dendō Kyōkai, je weet wel: de uitgever van die oranje rode boeken **De Leer van de Boeddha** in zoveel verschillende talen) zijn op 30/03/2009 gearriveerd:

- 1 Buddha-Dharma: The Way To Enlightenment (Paper - Revised Second Edition)
- 2 Kyōgyōshinshō: On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment
- 3 Senchaku Hongan Nembutsu Shū
- 4 Strategies for Modern Living: A Commentary with Text of Tannishō
- 5 Tannishō: Passages Deploring Deviations of Faith & Rennyō Shōnin Ofumi: The Letters of Rennyō
- 6 The Awakening of Faith
- 7 The Biographical Scripture of King Aśoka
- 8 The Blue Cliff Record
- 9 The Scriptural Text: Verses of the Doctrine, with Parables
- 10 The Summary of the Great Vehicle (Revised Second Edition)
- 11 The Three Pure Land Sutras (Revised Second Edition)
- 12 Three Chan Classics

Dit is dan een eerste belangrijke stap in de update van onze bib. In ieder geval willen we hierbij nogmaals Naoyuki Ogi van BDK en Rev. Aoyama en Yamada van Eko-Haus bedanken: deze boeken worden ons immers door BDK aan onze bib cadeau gedaan!

Ook hebben we bij **Asoka** de volledige **Klassieke Tekst Bibliotheek** aangeschaft (een tweede grote stap met een verzameling van wel 16 recente werken in het Nederlands):

- 1 De vragen van Milinda - Milindapañho - Een samenspraak tussen een Griekse koning en een boeddhistische monnik
- 2 Verzen van monniken en nonnen - Theratherīgāthā - Uitspraken van bevrijde mannen en vrouwen in het vroege boeddhisme
- 3 De verzameling van lange leerredes - Dīgha-Nikāya - Volledig uit het Pali vertaald, ingeleid en van aantekeningen voorzien
- 4 Shobogenzo Zuimonki & Fukanzazengi - Juwelen uit Schatkamer van de Dharma & Universele aanbeveling voor zazen-beoefen
- 5 De Grote Kroniek van Lanka - Mahāvamsa
- 6 Ongrijpbaar is de Ganges - Jātaka - Wedergeboorteverhalen van de Boeddha uit het Pāli vertaald en ingeleid

- 7 De verzameling van middellange leerredes - Majjhima-Nikāya - Deel I - De eerste vijftig leerredes - Mūlapannāsa
- 8 De verzameling van middellange leerredes - Majjhima-Nikāya - Deel II - De middelste vijftig leerredes - Majjhimapannāsa
- 9 De verzameling van middellange leerredes - Majjhima-Nikāya - Deel III - De laatste vijftig leerredes - Uparipannāsa
- 10 De grote weg naar het licht - Mahāyāna - Een keuze uit de literatuur van het Mahāyāna-boeddhisme
- 11 De verzameling van korte leerredes - Khuddaka-Nikāya - Deel I - Sutta-Nīpata & Dhammapada
- 12 De verzameling van korte leerredes - Khuddaka-Nikāya - Deel II - Khuddaka-Pāṭha, Udāna, Itivuttaka & Cariyāpitaka
- 13 Saundarananda - Asvaghosa - Nanda, de mooiste
- 14 Buddhacarita - Asvaghosa - Daden van de Boeddha
- 15 Compendium van de Abhidhamma - Ācariya Anuruddha - Abhidhammattha Sangaha
- 16 Lexicon Boeddhisme -
Wijsbegeerte, religie, psychologie, mystiek, cultuur en literatuur

Deelnemers aan de EuroShinshu SpringMeeting (foto: Josho Adrian Cirlea)

南
無
阿
彌
陀
佛

Nieuws uit de Sangha

* Op zondag 15/02/2008 hielden we onze **30ste Jaarlijkse Algemene Vergadering**: o.a. op grond van deze vergadering is er een Activiteiten Rapport over 2008 klaargestoomd.

* **Onze Koffiestop** van vrijdag 6 maart 2009 in Colruyt Deurne, is samen met de ploeg van Ria Demey (Welzijnszorg federatie Deurne) heel goed verlopen. Deze actie bracht voor Broederlijk Delen meer dan 500 euro op. Bedankt voor jullie enthousiast engagement.

* **Hisao Inagaki** heeft de 43ste Cultural Award van BDK (Bukkyō Dendō Kyōkai) gewonnen. Proficiat!

* Straks publiceert de **Gazet van Zurenborg** een *derde* artikel van de hand van Jörg Pyl – onze buur uit Pretoriastraat 66 – over onze tempel, de historiek en de open deur. Heel wat bezoekers aan onze Open Deur gaven aan dat ze ons via deze artikels leerden kennen: <http://www.gazetvanzurenborg.be> In onze bib liggen nog een aantal exemplaren. Interesse? Een berichtje volstaat...

* Helena Hurkmans uit Roosendaal heeft ons een schitterend **schilderij** van de **Medicijn Boeddha** geschonken. Het vulde net op tijd onze *Schatten op Zolder* aan: *moet je gezien hebben...*

* Op vrijdag 15/05/2009 om 20 uur gaven we een voordracht in **Ehipassiko Boeddhistisch Centrum Zurenborg** met de titel *Shin-boeddhisme, het vertrouwen in Amida Boeddha*.

* In de loop van 2009 organiseren we vanuit ons jaarthema **Boeddha, mijn Buur** nog een aantal extra activiteiten, of nemen we deel aan externe initiatieven:

- zaterdag 29/08/2009 vanaf 17 uur: **straatfeest Pretoriastraat**, in samenwerking met onze directe burens;

- donderdag 06/08/2008: herdenking van 32 + 32 = 46 jaar na **Hiroshima**.

* Ook heel wat van onze **cursussen 2009** passen binnen ons jaarthema: we nodigen immers diverse leraren uit onze sangha's uit. Pluk voor de zomer nog gauw twee cursussen mee:

- 5 Shingon-school en Kūkai - Jinsen Pinnoo (06/06/2009)
- 6 Mahayana Sutra's - Martine Strubbe (13 & 20/06/2009).

In het najaar volgen nog 5 cursusreeksen gespreid over 10 zaterdagen. Wil je onze uitgebreide cursusfolder? Stuur ons een berichtje...

* Tijdens de vernissage zetten we **Martine in de bloemetjes**: ze verdient het! Immers, als (hoofd-)redacteur heeft zij Ekō gedurende tien jaar voortgezet - met enthousiasme, inzet en vooral ook met inhoud!

Jeannine bezorgt Martine een welverdiend bloempje (foto: Jörg Pyl)

* Onze **maandelijkse Nieuwsbrief** (op 1 juni publiceerden we nr 6 van jaargang 4) bevat heel wat meer details, en dit nog sneller dan Ekō...

* Graag vermelden we nog dat onze **13de werkvergadering** op 24 mei een mooie stap voorwaarts heeft betekend i.v.m. de **nieuwe statuten** van het Centrum. We plannen een Bijzondere Algemene Vergadering waarbij de leden van onze vzw de nieuwe statuten kunnen **goedkeuren op zaterdag 19 september 2009** om 15:30 uur (na de herfstviering O-Higan om 14 uur). Jullie zijn alvast hartelijk welkom!

Rooster der bijeenkomsten

di	02/06	19.30 u.	Junirai
za	06/06	10.00 u.	cursus Shingon-school en het gedachtengoed van haar stichter Kukai - Jinsen Pinnoo
di	09/06	19.30 u.	Sambutsuge
za	13/06	10.00 u.	cursus De Mahayana Sutra's - 1/2 - Martine Strubbe
di	16/06	19.30 u.	Juseige
za	20/06	10.00 u.	cursus De Mahayana Sutra's - 2/2 - Martine Strubbe
di	23/06	19.30 u.	Amidakyo
di	30/06	19.30 u.	Junirai
di	07/07	19.30 u.	Shoshinge
di	14/07	19.30 u.	Sambutsuge
di	21/07	19.30 u.	Juseige
di	28/07	19.30 u.	Amidakyo
di	04/08	19.30 u.	Junirai
do	06/08	15.15 u.	46 jaar na Hiroshima
di	11/08	19.30 u.	Sambutsuge
zo	16/08	10.00 u.	Ō-Bon - Gedachtenis van de overledenen (Sansk. Ullambana) (15/08) – Shoshinge
zo	16/08	12.30 u.	hapje voor deelnemers
zo	16/08	14.00 u.	sangha-meeting annex werkvergadering 14: taakverdeling straatfeest
di	18/08	19.30 u.	Juseige
di	25/08	19.30 u.	Amidakyo
za	29/08	17.00 u.	Pretoriastraat: straatfeest
za-	29/08-		Deelname aan BUB: reflectiedag en Algemene Vergadering
zo	30/08		
di	01/09	19.30 u.	Junirai
zo	06/09	10.00 u.	deelname aan BUB-activiteit: Huy - Feest van het Boeddhisme - Sambutsuge
di	08/09	19.30 u.	Juseige
za	12/09	09-16 u.	Deelname aan Berchem Bruist : infostand met evt. demo('s)

Naast de wekelijkse diensten op dinsdagavond om 19.30 uur, bent u in principe eveneens iedere zaterdag welkom tussen 13 en 18 uur.

Tempel van het Licht van Mededogen
Centrum voor Shin-Boeddhisme vzw

JIKŌJI
慈光寺

Pretoriastraat 68 - B-2600 Antwerpen (Belgium)
tel. +32 (0)475 62 78 36
www.jikoji.com ✻ info@jikoji.com

Werken mee aan dit nummer
Hans Kamphof, Luc Van de Wal, Martine Strubbe

Verantwoordelijk uitgever
Rev. Daijō Fons Martens
tel. +32 (0)475 62 78 36 ✻ info@jikoji.com

*Overname toegelaten mits bronvermelding en
bewijsexemplaar - ISSN 1370-0243*

Drukkerij Copymatic - 2600 Berchem

